

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 13C/134/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4216204389
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr Dagmar Aradská
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2016:4216204389.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudkyňou JUDr. Dagmar Aradskou v spore žalobcu: H.. Y. O., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom G. R., K.Q. Z. XXX/XX proti žalovanému: F. O., nar. X.X.XXXX, bytom G. R., K. Z. XXX/XX, v konaní zastúpený JUDr. Máriou Kanthovou, advokátom so sídlom Župná 20, Komárno, o neplatnosť právneho úkonu

rozhodol:

Súd žalobu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy B.-XXXX/XXXX zo dňa XX.X.XXXX **z a m i e t a .**

Žalobca je povinný zaplatiť žalovanému 100% z náhrady trov konania do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia o výške náhrady trov konania, o ktorej súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

1. F. O. ako žalobca sa návrhom doručeným Okresnému súdu Komárno dňa 10.12.2013 domáhal voči H.. Y. O. ako žalovanému zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX pre k.ú. G. R.. Uplatnený nárok odôvodnil tým, že ako väčšinový spoluvlastník predmetných nehnuteľností v spoluvlastníckom podiele 3 z celku chce zrušiť podielové spoluvlastníctvo z dôvodu investovania do prestavby rodinného domu. O uvedenej žalobe Okresný súd Komárno koná pod sp. zn. 13C/445/2013.

2. Podaním zo dňa 12.6.2015 doručeným do sporu vedeného pod sp. zn. 13C/445/2013, ktoré bolo doplnené podaním z 9.9.2015, H.. Y. O. ako žalobca navrhol voči F. O. ako žalovanému určiť neplatnosť darovacej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod B.-XXXX/XXXX z XX.X.XXXX. Uplatnený nárok H.. Y. O. odôvodnil tým, že požadovaného určenia neplatnosti darovacej zmluvy sa domáha z dôvodu, že on ako spoluvlastník nehnuteľnosti nebol informovaný o prevode nehnuteľností, nebol žiadaný jeho súhlas k prevodu. Darovacou zmluva uzavretou W. O. ako dárkyňou nadobudol obdarovaný F. O. už k svojmu 1 spoluvlastníckemu podielu ďalší podiel 1 darcu. H.. Y. O. tvrdil, že uvedenou darovacou zmluvou ho matka vydedila, lebo uprednostnila svojho syna F. O. a on je k dárkyňi v rovnakom rodinnom vzťahu ako obdarovaný, t.j. matka - syn. H.. Y. O. ďalej uviedol, že nebyť uvedenej darovacej zmluvy, na základe ktorej sa F. O. stal väčšinovým spoluvlastníkom, by s pravdepodobnosťou blížiacou sa k istote patril v budúcnosti do okruhu dedičov v prípade, že by došlo k smutnému dedičskému konaniu.

3. Súd uznesením 13C/445/2013-231 z 11.2.2016 vylúčil návrh žalovaného (H.. Y. O.) o určenie neplatnosti darovacej zmluvy na samostatné konanie a druhým výrokom uvedeného uznesenia prerušil konanie o zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam do právoplatného skončenia konania o návrhu žalovaného o určenie neplatnosti darovacej zmluvy B.-XXXX/XX.

O žalobnom návrhu žalobcu H.. Y. O. proti žalovanému F. O., o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, sa koná pod sp. zn. 13C/134/2016.

4. Súd otvoril pojednávanie v spore dňa 26.7.2016 a vykonal vo veci dokazovanie prednesmi strán sporu a oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise.

Žalobca po otvorení pojednávania v spore zotrval na podanej žalobe o určenie neplatnosti darovacej zmluvy, na základe ktorej jeho brat - žalovaný - nadobudol spoluvlastnícky podiel ich spoločnej matky na nehnuteľnostiach v ich spoločnom vlastníctve. Za dôvod neplatnosti žalobca považoval skutočnosť, že v čase uzavretia darovacej zmluvy bol aj on spoluvlastníkom podielu z darovanej nehnuteľnosti a o darovaní nebol informovaný. Takto ho matka W. O., rod. W. v skutočnosti vydedila. Ich matka W. O. žije. Žalobca taktiež uviedol, že v prípade, že jeho žalobe bude vyhovené, žalovaný nebude väčšinovým vlastníkom spoločnej nehnuteľnosti a nebude mu zakazovať vo vstupe a v užívaní spoločnej nehnuteľnosti. Z uvedeného dôvodu je presvedčený, že má naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

Žalovaný uviedol, že v čase, keď matka darovacou zmluvou previedla na neho svoj spoluvlastnícky podiel na rodinnom dome, inou darovacou zmluvou previedla svoj spoluvlastnícky podiel na inom rodinnom dome v prospech žalobcu.

Advokát žalovaného navrhol žalobu žalobcu zamietnuť pre neexistenciu naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení, keďže prípadným vyhovením žaloby nedôjde k zmene na strane žalobcu, ale dôjde k zmene na strane darkyne.

5. Súd v súlade s § 181 ods. 2 CSP na pojednávaní v danom spore dňa 26.7.2016 určil, že medzi stranami sporu je sporný naliehavý právny záujem na požadovanom určení a podľa predbežného právneho posúdenia vecí sa súdu javí nedostatok pasívnej legitímácie.

6. Zo spisového obalu bývalej Správy katastra Komárno, vyžiadaného do pripojeného spisu Okresného súdu Komárno sp. zn. 13C/445/2013 vyplýva, že dňa 21.5.2012 bol správe katastra doručený návrh na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe darovacej zmluvy uzatvorenej XX.X.XXXX. Konanie sa viedlo pod B.-XXXX/XX. Z Darovacej zmluvy pripojenej k návrhu na vklad vyplýva, že darujúca W. O. darovala svoj spoluvlastnícky podiel 1 z nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX pre k.ú. G. R. ako parcela registra C č. XXX/XX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 488 m², parcela registra C č. XXX/XX záhrada o výmere 242 m², parcela registra C č. XXX/XX zastavaná plocha a nádvorie o výmere 34 m², rodinný dom so súpisným číslom XXX, postavený na parcele registra C č. XXX/XX. Obdarovaný F. O. s vďakou prijal predmet daru. Zmluvné strany uzavreli uvedenú darovaciu zmluvu dňa XX.X.XXXX a Správa katastra Komárno svojim rozhodnutím číslo vkladu: B. XXXX/XX zo dňa XX.X.XXXX povolila vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností k darovaným nehnuteľnostiam v prospech žalovaného F. O. v podiele 1/2 na základe darovacej zmluvy zo dňa XX.X.XXXX.

Medzi stranami sporu nebolo sporné, že sú podielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností zapísaných na LV č. XXX pre k.ú. G. R. - žalobca so spoluvlastníckym podielom 1 a žalovaný so spoluvlastníckym podielom 3. Medzi stranami sporu nebolo ani sporné, že do povolenia vkladu vlastníckeho práva B. XXXX/XX v prospech žalovaného k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX pre k.ú. G. R. v podiele 1 na základe darovacej zmluvy z XX.X.XXXX uzavretej medzi W. O. ako darkyňou a žalovaným ako obdarovaným, bol spoluvlastnícky podiel oboch strán sporu na uvedených nehnuteľnostiach po 1 z celku. K zmene spoluvlastníckeho podielu žalovaného došlo na základe darovacej zmluvy, ktorej vklad bol povolený pod B. XXXX/XX dňa XX.X.XXXX.

7. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení práva zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi stranami a k potrebe určiť súdom, či tu právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu strán sporu alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie).

Žalobca v danom prípade podľa názoru súdu neosvedčil, že má s poukazom na § 137 písm. c/ CSP (do 1.7.2016 § 80 písm. c/ O.s.p.) z dôvodov ním tvrdených naliehavý právny záujem na požadovanom

určení neplatnosti darovacej zmluvy uzavretej zmluvnými stranami podľa § 628 ods. 1, 2 OZ. Prípadným vyhovením žalobe na určenie neplatnosti darovacej zmluvy by sa totiž v danom spore nič nezmenilo na právnom postavení žalobcu, ktorého spoluvlastnícky podiel 1 na nehnuteľnostiach zapísaných na LV č. XXX pre k.ú. G. R. by sa vôbec nezmenil, ako na to poukázal aj žalovaný. V prípade vyhovenia žalobe žalobcu by sa totižto postupom podľa § 34 ods. 2 zákona č. 162/1995 Z.z. obnovilo len spoluvlastnícke právo darkyne k predmetným nehnuteľnostiam, bez zmeny spoluvlastníckeho podielu žalobcu.

Naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti darovacej zmluvy nemôže byť daný ani za tým účelom, aby v prípade obnovy spoluvlastníctva darkyne k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č. XXX pre k.ú. G. R. na základe určovacieho rozsudku súdu prichádzalo do úvahy jeho dedenie žalobcom, najmä keď v čase rozhodovania súdu matka strán sporu, ako darkyňa zo žalobcom napadnutej darovacej zmluvy, žije. Ani prípadné rozpory strán sporu ako spoluvlastníkov nehnuteľností pri hospodárení so spoločnou vecou nemôžu zakladať naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti.

Navyše darkyňu, ktorá je žijúcou matkou oboch strán sporu, žalobca neoznačil za stranu sporu. Súd má za to, že zmluvné strany darovacej zmluvy, určenia neplatnosti ktorej sa žalobca domáha, tvoria pre účely súdneho konania nútené spoločenstvo podľa § 78 ods. 1 CSP, lebo predmet konania sa týka tak darujúceho ako aj obdarovaného. Darovacia zmluva, ktorá je dvojstranným právnym úkonom, pri ktorom darca niečo bezplatne prenecháva a obdarovaný dar prijíma, nemôže byť určená za neplatnú len voči jednej zo zmluvných strán. Rozsudok sa musí vzťahovať na všetkých účastníkov zmluvy, preto stranami sporu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy musia byť všetci účastníci darovacej zmluvy. Výrok právoplatného rozsudku je podľa § 228 ods. 1 CSP záväzný pre strany sporu. Je vylúčené, aby sa obnovilo vlastnícke právo darkyne na základe prípadného vyhovujúceho rozsudku v danom spore, a to bez vedomia darkyne, ktorá prejavila vôľu svoj spoluvlastnícky podiel previesť na obdarovaného, ktorý ho s vďakou prijal. Preto, pokiaľ stranou sporu nie sú všetky zmluvné strany z napadnutej zmluvy, žaloba musí byť v súlade s § 78 ods. 2 CSP zamietnutá pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Podľa rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo 122/2002 Iba v prípade odporovateľnosti právneho úkonu veriteľ svoje právo neuplatňuje proti všetkým účastníkom právneho úkonu, ale zásadne iba proti tomu, kto mal z odporovateľného právneho úkonu dlžníka prospieť (§ 42b ods. 2 a 3 OZ).

K poukazovaniu žalobcu, že v čase vyhotovenia a ovkladovania napadnutej darovacej zmluvy bol aj on, ako spoluvlastník nehnuteľností darovaných v podiele patriacom darkyni žalovanému, v totožnom rodinnom vzťahu k darkyni ako boli darkyňa a obdarovaný, teda bol vo vzťahu matka a syn, pričom o úmysle matky obdarovať žalovaného nebol on ako spoluvlastník informovaný, súd uvádza, že s poukazom na § 140 OZ v prípade prevodu spoluvlastníckeho podielu blízkej osobe (§ 116 OZ), ktorou žalovaný ako syn darkyne nepochybne je, je bez významu, že žalobca ako spoluvlastník je nositeľom zákonného predkupného práva.

Vzhľadom na všetky uvedené dôvody a ich vzájomné súvislosti súd žalobu o určenie neplatnosti darovacej zmluvy zamietol ako nedôvodnú.

8. Súd s poukazom na § 262 ods. 1 CSP rozhodol o náhrade trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že v konaní procesne úspešnému žalovanému priznal 100% náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou Okresného súdu Komárno, Pohraničná č. 6, Komárno, na Krajský súd v Nitre.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že
a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.